

Załącznik do Uchwały Nr XV/128/2020

Rady Gminy Dąbrowa Biskupia

z dnia 28 maja 2020 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR w GMINIE DĄBROWA BISKUPIA
NA LATA 2020-2024**

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, poglądy, system wsparcia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy następuje dezorganizacja, rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań, role w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno – przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród niemal wszystkich grup wiekowych. Przemoc stała się zatem swoistym rodzajem rozrywki, zabawy. Choć przemoc, agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania.

Rodzina, dom rodzinny w powszechnym mniemaniu to bezpieczny azyl, gwarantujący pewność, że nic złego nikogo tu nie spotka. Wielu z nas ma gwarancję, że na członków swojej rodziny zawsze może liczyć, że w trudnych sytuacjach uzyska od bliskich pomoc i wsparcie. Jednak dla niektórych osób dom rodzinny może być źródłem negatywnych, traumatycznych doświadczeń i przeżyć, źródłem przemocy.

Przez wieki przemoc wobec najbliższych była zjawiskiem społecznie akceptowanym, a prawnie – usankcjonowanym. Zachowania agresywne wobec członków rodziny były dopuszczalne i traktowane jako naturalny element życia rodzinnego. Przemoc w rodzinie jest obecna we wszystkich społeczeństwach, bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego. Jest to problem powszechny, który dotyczy może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, wieloczynnikowym. Wiele osób ma trudności ze zdefiniowaniem i rozpoznaniem przemocy wobec najbliższych. Większość osób kojarzy to zjawisko wyłącznie z brutalną agresją fizyczną, której ślady są widoczne gołym okiem i wymagają doraźnej pomocy medycznej lub hospitalizacji, nic mylnego, przemoc w rodzinie może mieć charakter nie tylko fizyczny, ale także psychiczny, seksualny czy ekonomiczny.

Przemoc fizyczna - najbardziej widoczna, pozostawiająca ślady w postaci zadrapań, sińców, złamań itp. Najczęściej stosowane zachowania obejmują bicie dłońmi lub przedmiotami, szarpanie, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, a także formy bardziej drastyczne, np. przypalanie, polewanie wrzątkiem. Warto pamiętać, że niektórzy sprawcy w krzywdzeniu fizycznym dochodzą do „perfekcji” – stosując także sposoby fizycznej agresji, które nie pozostawiają śladów.

Przemoc psychiczna – przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, upokarzania (często w obecności innych osób), szantażowania, izolowania od bliskich. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary.

Przemoc seksualna – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałty, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonym, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

Przemoc materialna/ekonomiczna – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie i uniemożliwianie podjęcia pracy lub jej wykonywania, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów.

Bardzo rzadko sprawca stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej formy, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy przemocy może wywołać u ofiar trwałe, negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie.

Przemoc jest zjawiskiem od dawna istniejącym w świadomości społecznej i staje się przedmiotem świadomych i skoordynowanych działań zaradczych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020, poz. 218) wskazuje, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają być realizowane w oparciu o zapisy Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. 2019 r., poz.1507 z późn.zm.) oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.).

Wspomniana powyżej ustawa nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, prowadzenia gminnych ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą oraz opracowania i realizacji programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Z uwagi na powyższe w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który koreluje z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Biskupia.

PROGRAM BĘDZIE REALIZOWANY W OPARCIU O NASTĘPUJĄCE AKTY PRAWNE.

- 1) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.: Dz. U 2020 r., poz.218)
- 2) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj.: Dz. U z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.)
- 3) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2019 r, poz. 2277 z późn.zm)
- 4) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm.)
- 5) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r., poz.360 z późn.zm.)
- 6) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r Kodeks Karny (Dz. U. z 2019 r. , poz.1950 z późn.zm.)
- 7) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713)
- 8) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r., poz.2086),
- 9) Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, stanowiącego załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 (MP z 2014 r., poz. 445).

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dąbrowa Biskupia

Gminę Dąbrowa Biskupia zamieszkuje 5059 mieszkańców. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym od 19 do 65 lat- 1684 - mężczyźni , od 19 do 60 lat kobiety- 1423 Ogólnie kobiety w wieku produkcyjnym stanowią około 28,13 % mieszkańców gminy (dane UG Ewidencja Ludności).

Tabela nr 1. Liczba osób zamieszkałych w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

Lp.	Miejscowości	Liczba osób zamieszkałych
1	Dąbrowa Biskupia	659
2	Chlewiska	161
3	Mleczkowo	141
4	Chróstowo	211
5	Walentynowo	185
6	Przybysław	294
7	Bąkowo	178
8	Pieranie	180
9	Sobiesiernie	211
10	Pieczyska	34
11	Radojewice	296
12	Niemojewo	17
13	Konary	151
14	Dziewa	51
15	Wola Stanomińska	112
16	Stanomin	195
17	Ośniszczewko	83
18	Ośniszczewo	232
19	Zagajewice	107
20	Zagajewiczki	64
21	Wonorze	264
22	Modliborzyce	272
23	Rejna	98
24	Parchanie	351
25	Parchanki	188
26	Nowy Dwór	110
27	Głojkowo	26
28	Brudnia	175

(dane: Ewidencja Ludności UG w Dąbrowie Biskupiej)

Z analizy danych wynika, że w większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety, natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.

Według danych udostępnionych przez Powiatową Komendę Policji w Inowrocławiu zaobserwować można spadek sporządzanych „Niebieskich Kart” w całym powiecie inowrocławskim. W roku 2018 odnotowano 13 „Niebieskich Kart”, w tym 1 sporządzona przez pracownika socjalnego natomiast w roku 2019 wpłynęło 15 NK- w tym 2 sporządzone przez pracownika socjalnego, 1 przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu.

Tabela nr 2. Liczba przypadków przemocy w rodzinach na terenie Powiatu Inowrocławskiego na podstawie procedury NK

Liczba rodzin, w których odnotowano przemoc na podstawie procedury NK		2018	2019
			420
w tym	Powiat Inowrocław	245	140
	Gmina Dąbrowa	12	11
	Biskupia		

(dane: Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu)

W trakcie interwencji powzięto podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego, tj. znęcania się, w wyniku których wszczęto postępowania karne.

Tabela nr 3:. Wszczęte postępowania

Wszczęte postępowania w związku z art. 207 KK:	Lata 2018-2019
Wszczęcie sprawy	7
Wniesienie aktu oskarżenia	4

Na przestrzeni lat w Powiecie Inowrocławskim zauważalne jest obniżanie ujawniania przypadków przemocy w rodzinie. Otwarcie się na problem przemocy, jak również fakt rosnącego zainteresowania zjawiskiem przemocy, o którym szeroko dyskutują media, ułatwia osobom doznającym przemocy podejmowanie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc instytucji działających w tym zakresie.

Odnotowane przypadki przemocy domowej wykazały ścisłą zależność z problemem nadużywania alkoholu. Problemem tym na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Biskupiej .

Tabela nr 4. Liczba osób objętych działaniami GKRPA w Dąbrowie Biskupiej

Liczba osób objętych wsparciem GKRPA- wg liczby kartotek	Rok 2018	Rok 2019
Liczba skierowań na leczenie odwykowe przymusowe	9	15
Liczba dzieci w rodzinach	4	5
	12	11

(dane: sprawozdanie z działalności GKRPA w Dąbrowie Biskupiej)

Z analizy powyższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie z profesjonalnego wsparcia, jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec dysfunkcji rodziny (nadużywanie alkoholu) oraz jako forma radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, a zwłaszcza w sytuacji przemocy w rodzinie.

III. ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 5) prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 6) wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- 2) poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- 4) poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,

- 5) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała)

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury *Niebieskiej Karty*.

Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,
- 2) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- 4) przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,

- 7) wszczyna procedurę *Niebieskiej Karty*,
- 8) funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 6) wszczyna procedurę *Niebieskiej Karty*.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) wszczyna procedurę *Niebieskie Karty*.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- 1) diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin

W przypadku wystąpienia w rodzinie znamion przemocy domowej, po wypełnieniu formularza *Niebieska Karta - A* przez przedstawicieli jednego z powyższych podmiotów, Przewodniczący ZI powołuje w sprawie danej rodziny Grupę Roboczą, w których skład wchodzi również kuratorzy sądowi, oraz przedstawiciele innych podmiotów będący specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny nawiąże współpracę z kościołami i związkami wyznaniowymi działającymi na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. CELE PROGRAMU.

Celem głównym Programu na lata 2020-2024 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności na skutek przemocy domowej.

Cel 1. WZMOCNIENIE SYSTEMU DZIAŁAJĄCEGO NA RZECZ PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA RODZIN

Cel operacyjny: Usprawnienie systemu zapobiegania przemocy w rodzinie i wspierania ofiar przemocy			
Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.1 Poradnictwo specjalistyczne mające na celu udzielanie pomocy, porad dostępne dla rodzin doświadczających przemocy, kursy przedmażeńskie	PCPR Inowrocław, GOPS, UG, ZI, GKRPA, CARITAS	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1.Liczba porad 2.Liczba osób w stosunku do których prowadzono działania
1.2. Edukacja rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji i uzależnień	Szkoły Podstawowe,	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1.Liczba osób uczestniczących w spotkaniach
1.3 Promocja modelu zdrowego trybu życia	Ośrodki Zdrowia, Stowarzyszenia działające na terenie Gminy Dabrowa Biskupia	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1. Liczba spotkań 2. Liczba uczestników

1.4.Przyznawanie świadczeń finansowych i usługowych	GOPS Dąbrowa Biskupia	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1. Liczba udzielonych świadczeń 2. Kwota udzielonych świadczeń
1.5. Rozszerzenie ofert zajęć pozaszkolnych w świetlicach	Szkoły Podstawowe, Świetlice wiejskie, GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym	1. Liczba zajęć pozaszkolnych 2. Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach

Rezultat: zwiększenie świadomości wśród społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania agresji i uzależnień.

Cel II. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I UZALEWŹNIENIOM WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Cel operacyjny : Ograniczenie zjawiska przemocy i uzależnień			
Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
2.1 Warsztaty i szkolenia dla pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i profilaktyki uzależnień	Instytucje organizujące szkolenia i warsztaty w tym zakresie	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1. Liczba warsztatów i szkoleń 2. Liczba uczestników

2.2 Prowadzenie działań profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży	Przedszkole, Szkoły Podstawowe, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Inowrocławiu, Policja, GKRPA w Dąbrowie Biskupiej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1.Liczbadziałań profilaktycznych 2.Liczba dzieci i młodzieży
2.3 Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu	GKRPA w Dąbrowie Biskupiej , Policja, UG w Dąbrowie Biskupiej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu	1.Liczba przeprowadzonych kontroli

Rezultaty: zwiększenie poziomu kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ograniczenie zjawiska przemocy i uzależnień.

V. ADRESACI PROGRAMU

- 1) rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy;
- 2) rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy;
- 3) osoby stosujące przemoc;
- 4) społeczność lokalna;
- 5) świadkowie stosowanej przemocy w rodzinie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) Zespół Interdyscyplinarny
- 5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu – Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- 6) placówki oświatowo – wychowawcze
- 7) Kościoły i związki wyznaniowe
- 8) zakłady opieki zdrowotnej,

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie mogą być środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania zadań służących ochronie przed przemocą, w oparciu o środki uzyskane z zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz ze środków jakimi dysponuje samorząd.

VIII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji Programu przez jednostki zobligowane do jego stosowania jest prowadzone na bieżąco poprzez stałą współpracę osób będących w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego. Monitoring Programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać istniejące problemy, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania przynoszą zakładane zmiany.

Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, a Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

Przewodnicząca Rady Gminy
Dąbrowa Biskupia
Wiesława Posadzy